

Prečo Dni Petržalky zmenili miesto?

Mnohí smútia za „Dostiškou“, rozhodli však financie.

strana 4

Je to vina úradu pod mojím vedením

Konštatuje exstarosta Ján Hrčka v rozhovore, ktorý nám poskytol ešte predtým, ako sa 31. mája vzdal funkcie.

strana 6

Prinesú mreže „na nocľahárni“ želaný efekt?

Roky akoby spor medzi miestnymi a ľuďmi bez domova pri pošte na Vlasteneckom námestí nemal riešenie. Až doteraz.

strana 8

Kožiarom sa stal aj vďaka Indiánom

„V Petržalke o ďalšom kožiari, ktorý by zachovával čo najviac tradičných postupov, podobne ako to robím ja, ani neviem,“ hovorí Petržalčan Marek Zaszlos.

strana 10

René H. bol obvinený zo sprenevery. V prípade preukázania viny mu aktuálne hrozí najvyšší možný trest odňatia slobody v danej kvalifikácii - tri až desať rokov väzenia. Stíhaný je zatiaľ väzobne.

Podvod za 2,7 milióna eur

Petržalskou samosprávou otriasla kauza sprenevery 2,7 milióna eur z verejných financií. Je ťažké pochopiť, ako mohol jeden referent okrádať mestskú časť od januára 2023 do mája 2025 bez toho, aby to ktokoľvek zistil.

Referent referátu personálnych činností a miezd pre úsek materských škôl a jedálni René H. si od januára 2023 do apríla 2025 postupne zriadil v ôsmich bankách 151 účtov, na ktoré si cez „oživených“ bývalých zamestnancov verejné financie posielal. V roku 2023 to bolo 400-tisíc eur, v roku 2024 už 1,3 milióna eur. Podvod sa prevalil až v máji 2025, keď ČSOB dala samospráve avízo, aby si skontrolovali, kam svoje peniaze posielajú. Iná banka, ktorá Renému H. 65 podozrivých účtov v januári zrušila, o tom úrad neinformovala. René H. si tak na účty v roku 2025 stihol poslať ďalší takmer milión eur. Suma sa vyšplhala na 2,7 milióna eur. Podvod neodhalili ani externé audity v rokoch 2023 a 2024.

Úrad po avíze ČSOB v utorok 13.

mája v priebehu pár hodín podvod identifikoval a konfrontoval páchateľa. Ten sa po predložení dôkazov priznal, úrad ho odovzdal do rúk polície. Problém sa úrad rozhodol komunikovať verejne a otvorene. (Viac v rozhovore na str. 6) Okamžite boli prepustení jeho dvaja priami nadriadení. V piatok 16. mája o kauze informoval starosta na tlačovej besede, kde sa Petržalčanom ospravedlnil a zároveň vyvodil osobnú zodpovednosť - k 31. máju odstúpil z funkcie. Úrad vedie až do septembrových doplňujúcich volieb vicestarostka Iveta Jančoková.

Paradoxne sa kauza sprenevery udiala na úrade starostu, ktorý sa netají tým, že je hrdý na to, ako hospodári. Zadlženosť Petržalky znížil z 18 percent v roku 2018 na 7 percent v roku 2024, v roku 2023 bol prebytok samosprávy 8,3 milióna, v roku

2024 to bolo 7,3 milióna (bez spreneverených financií, pozn. red.), vyriešil obří problém s nedostatkom miest v materských školách, úrad pod jeho vedením začal s masívnou opravou chodníkov, darí sa jej získať externé zdroje, okrem iného napríklad na novú športovú halu na Pankúchovej, zriadil vlastný podnik na spravovanie verejných priestranstiev a mnoho vecí si samospráva robí vo vlastnej réžii a lacnejšie ako od dodávateľov, po rokoch sú zrekonštruované školské bazény na Pankúchovej a Holíčskej, ten na Budatínskej by mal byť ukončený koncom roka, na Turianskej na budúci rok. Samospráva začala s revitalizáciou Draždiaka, pribudlo pri ňom aj verejné klzisko, ktoré spravuje, do správy prevzal úrad aj objekt Braník, ktorý chcelo mesto predáť. Majetok samospráva nepredáva, ale kupuje, príkladom je odkúpenie športovej haly pri Draždiaku, ktorú o pár týždňov začínajú rekonštruovať. O rok by z nej mala byť najväčšia multifunkčná športová hala v Petržalke...

Pokračovanie na strane 2 ➤

Slovo šéfredaktorky

Len také detaily

Mestskú časť okradol zamestnanec. Starosta prevzal politickú zodpovednosť a odstúpil. Ozvali sa hlasy, že je to „záblesk politickej kultúry“, ale manažérsky zlyhal a aj do budúcnosti by ho to malo v komunálnej politike diskvalifikovať. V čase, keď v politike ubúda šikovných, schopných a charakterných ľudí, by to bola strata. Ale nie o veľkých celospoločenských úvahách som chcela. Len malý postreh z pohľadu bežného obyvateľa.

Tolko kritizovaný Hrčkov mikro manažment sa prejavil aj tak, že ako jeden z mála bratislavských starostov, ak nie jediný, mal odvahu mať pravidelnú, naživo vysielanú reláciu Starosta online, kde odpovedal na otázky obyvateľov. Mohol si to dovoliť práve preto, že mal neskutocný prehľad o tom, čo sa v Petržalke deje. Medzi kritikmi zaznelo aj to, že sa „chválí prácou iných“. Petržalka je hádam jediná mestská časť, ktorá, keď informuje o novinkách úradu, cituje aj konkrétnych zamestnancov oddelení. Ľudí, ktorí sa o zlepšenie pričinili. Bežná prax totiž je, že úradníci odrobia a vyjadri sa len starosta.

A napokon, istý mestský poslanec napísal, že Petržalka pod Hrčkovým vedením stagnovala. Reakciu na toto tvrdenie už nechám na vás. Rovnako ako úvahu, čo je ešte vecná a objektívna kritika a čo už je ohýbanie reality.

Ingrid Jarunková

PETRŽALSKÉ NOVINY

čítajte aj na webe

www.bratisklavskenoviny.sk

► Pokračovanie zo strany 1

Na kauzu reagovali aj politickí oponenti odchádzajúceho starostu, okrem bežnej kritiky sa na sociálnych sieťach objavilo aj zostrihané video Teamu Vallo Petržalka. To sú podľa Jána Hrčku vytrhnuté z kontextu a ich cieľom je negovať úspechy, ktoré samospráva pod jeho vedením dosiahla. (viac v rozhovore na str. 6)

Primátor Bratislavy Matúš Vallo, ktorý s petržalským starostom nemal už dlhšiu dobu najlepšie vzťahy, sa na margo podvodu v relácii V redakcii Denníka N vyjadril, že ide o obrovské manažérské zlyhanie, ktoré signalizuje úplnú absenciu a nefunkčnosť kontrolných mechanizmov. Podľa neho má mesto kontrolné mechanizmy oveľa rozvinutejšie. Na margo zneužívania situácie proti svojmu kritikovi uviedol: „Predtým, ako dal starosta svoje mediálne turné a obvinil z toho úplne všet-

kých, od bánk, cez poslancov, pomaly hovoril už o magistráte, ja som nedal ani status.... Ten pekný príbeh o zodpovednom politikovi, ktorý vyvodí dôsledok, sa končí, pretože to premenil na marketingový ťah. Dnes už nikto neverí, žeby nešiel kandidovať ďalej...“

Exstarosta Ján Hrčka sa dosiaľ na tému opätovnej kandidatúry jasne nevyjadril, na jeho podporu vznikla aj verejná výzva: „Dúfame, že jeho odchod z vedenia Petržalky bude len dočasný. Verejne ho vyzývame na kandidatúru v doplnujúcich voľbách na pozíciu starostu mestskej časti, aby tak opätovne získal dôveru Petržalcianov,“ citujeme z nej. Podpisali ju okrem iných známych mien aj starostovia a starostky Karlovej Vsi, Rusoviec, Jaroviec a Čunova alebo riaditeľky a riaditelia desiatich petržalských ZŠ či deväti poslanci miestneho zastupiteľstva. (in)

foto: TASR Martin Baumann, MČ Petržalka

▲ Úrad vedie až do septembrových doplnujúcich voľieb vicestarostka Iveta Jančoková.

Čakajú nás doplnujúce voľby

Po odstúpení Jána Hrčku z postu petržalského starostu si po letných prázdninách budeme voliť nového starostu.

Mestská časť podala žiadosť o vyhlásenie doplnujúcich voľieb do orgánov samosprávy na Ministerstvo vnútra SR hneď v prvý možný deň, a to 2. júna 2025.

„Splnili sme si našu povinnosť a podali sme žiadosť na konanie doplnujúcich voľieb na ministerstvo vnútra, ktoré

potvrdilo, že dodané dokumenty sú v poriadku. Teraz budeme čakať na pridelenie termínu konania voľieb a následne sa pustíme do ich prípravy,“ hovorí zastupujúca starostka Iveta Jančoková. Predseda Národnej rady SR Richard Raši vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obcí

v obciach Slovenskej republiky a určil termín ich konania na sobotu 6. septembra 2025. Politické strany a nezávislí kandidáti môžu svoju kandidatúru ohlásiť najneskôr do 8. júla 2025.

V zozname sa nachádza 12 obcí, sedem z nich si bude voliť poslancov, zvyšných päť starostu – vrátane Petržalky.

Zvolený starosta alebo starostka bude mandát vykonávať do jesene 2026, kedy sa uskutočnia riadne komunálne voľby. Náklady na doplnujúce voľby starostu by sa mali vyšplhať na približne 200-tisíc eur. Kandidáti ešte nie sú známi. Hlasovanie bude prebiehať od 7.00 do 22.00 hodiny. Voliť môže len občan, ktorý má trvalý pobyt v mestskej časti Petržalka a nachádza sa v zozname voličov príslušného volebného okrsku. Pri vstupe do miestnosti je nutné preukázať sa občianskym preukazom alebo dokladom o pobyte pre cudzinca.

Kandidát na starostu alebo primátora musí mať v obci trvalý pobyt a najneskôr v deň voľieb dovŕšiť 25 rokov. Nemôže kandidovať ten, kto si odpykáva trest odňatia slobody, bol odsúdený za úmyselný trestný čin (ak mu odsúdenie nebolo zahladené), alebo bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony.

(pn, mč)

foto: in

Bude hĺbkový audit?

Na mimoriadnom zastupiteľstve schválili poslanci hĺbkový audit (forenzný, finančný, právny, manažérsky i personálny) zameraný na roky 2019 – 2025.

Na jeho realizáciu sa malo podľa návrhu poslancov z Team Vallo pre Petržalku vyčleniť z rezervného fondu 300-tisíc eur. Bývalý starosta Ján Hrčka na svojom facebookovom profile vysvetlil, prečo uznesenie nepodpísal.

„Časť tohto uznesenia som nepodpísal nie preto, že s ním

vôbec nesúhlasím a nechcem, aby sa veci v kontexte sprenavery bývalého zamestnanca Reného H. znova skontrolovali v rozumnej miere aj externe. Časť poslaneckého návrhu som nepodpísal, lebo je, nelen podľa mňa, v rozpore so

zákonom, keďže v rezervnom fonde Petržalky sa nachádza „len“ niečo cez 274-tisíc eur,“ napísal. „Tento návrh som teda podpísať nemohol, lebo o tom, koľko peňazí je a pôjde do rezervného fondu, ako aj o tom, na aký účel a v akom objeme majú byť použité, rozhodujú práve poslanci. Naša Petržalka má aj na takýto, prípadne i na ešte drahší audit, peňazí dosť. Len nie v rezervnom fonde, čo by mali poslanci veľmi dobre vedieť, veď rozpočet je ich primárna agenda.“

Úrad zatiaľ pokračuje v internom audite. (pn)

foto: shutterstock

Pizza Carla®

DONÁŠKA

2+1 Pizza za 1€

+ 1,5l Kofola alebo Vinea zdarma

Pri online objednávke nad 17€
100g Milka zdarma

VOLAJTE ZDARMA DENNE 10:00 - 21:30

0800 10 20 30

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

Z VAŠICH STARÝCH DVERÍ A ZÁRUBNÍ – NOVÉ

Prevádzka: Pekná 44
Ivanka pri Dunaji
90028

Mobil: 0907 198 137
Email: renoba@centrum.sk
Web: www.renoba.sk

BYTTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE

ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Prečo Dni Petržalky zmenili miesto konania?

Najväčšie podujatie v Petržalke sa bude tento rok konať od 19.-22. júna v areáli Ekonomickej univerzity. Mnohí obyvatelia však smútia za „Dostiškou“.

Ján Hrčka vo svojom poslednom vysielaní Starosta

online vysvetlil dôvod zmeny miesta. „Cena, ktorú žiadala Dostihová dráha začínala na 9-tisícich, keď som nastupoval, postupne sa zvyšovala na 15-, 18-, 25-tisíc eur a dostali sme ponuku na 30-, 40-, 50-tisíc eur na najbližšie tri roky (nájom areálu na jeden týždeň, pozn. red.). Tak sme začali tvrdsie vyjednávať, aj vyzeralo, že sa dohodneme, ale napokon Dostihová dráha nebola ochotná ustúpiť,“ uviedol

a dodal, že ak sa ukáže, že aj na inom mieste sa dajú urobiť Dni Petržalky, bude mať úrad do budúcnosti lepšiu vyjednávaciu pozíciu. Zároveň poukázal na finančnú výhodnosť aktuálneho miesta. „Ekonomickej univerzite sme tento rok síce formálne zaplatili 30-tisíc eur, ale formálne preto, lebo v hodnote 30-tisíc eur si od nás univerzita objednala úpravu areálu, kde sa Dni

Petržalky budú konať. Samosprávu to stálo prácu, ale tú sme urobili pred akciou aj na Dostihovej dráhe – orezávali stromy, kosili... keďže to chceli mať dobré a pekné pre ľudí.“ EUBA poskytne mestskej časti veľkolepý areál s rozlohou asi 35-tisíc m² pre približne 30-tisíc návštevníkov.

Navyše, v polovici mája začala samospráva aj s údržbou blízkej Májovej ulice. „Nejde však o rozsiahlu re-

▲ Upravený povrch Májovej ulice

▲ Mapa areálu

konštrukciu, ale o kozmetické úpravy povrchu – nový asfalt prekryje starý, aby cesta bola príjemnejšia a bezpečnejšia,“ informovala na svojom webe.

A na čo sa možno počas tohtoročných Dní Petržalky tešiť? Štvrtok bude patriť folklóru, v piatok vystúpi napríklad Kandráčovci alebo Marián Čekovský, v sobotu kapela Vidiek, Richard Müller alebo kapela Helenine oči, v nedeľu Pavol Hammel alebo Helena Vondráčková.

Nebude chýbať zábavná zóna s atrakciami pre deti aj dospelých, gastro zóna či kolotoče, v nedeľu aj súťaž o najkrajšieho a najšikovnejšieho psieho miešanca. Vstup na festival je ako vždy, voľný. (pn)

foto: MČ Petržalka, Matúš Husár

Začali práce v areáli ZŠ Pankúchova

Do konca júla tu vznikne nový atletický ovál a ekologická učebňa. Projekt by mohol byť zrealizovaný v auguste.

Na nízkoenergetickej, uhlíkovo neutrálnej a klimaticky odolnej Zóne Pankúchova participuje aj a Mirri (330-tisíc eur) a použije aj vlastné zdroje (58-tisíc eur). Vďaka tomu pribudne 4-dráhový bežecký ovál s tráv-

natým ihriskom v jeho strede, eko altánok z odolného dreva, vyvýšené záhony na pestovanie bylín, zelená strecha a sud na dažďovú vodu. Atletický ovál bude mať dĺžku 200 m, 4 dráhy, šprintersku rovinku (80 m), doskočisko pre skok do diaľky a sektor

pre trojskok. V strede vyrastie multifunkčné ihrisko (19x30 m) a futbalové ihrisko (46x30 m) s automatickým závlahovým systémom. Samospráva prosí obyvateľov v okolí ulíc Haanova a Furdekova, aby počas realizácie prác neparkovali v zákrutách a na rohoch ciest – ide o bezpečný prístup pre stavebnú techniku.

(pn)

foto: in

Spustenie premávky električky vo finále?

Mesto Bratislava, ako príslušný špeciálny stavebný úrad, oznámilo prerušenie konania o predčasnom užívaní niektorých stavebných objektov na novej električkovej trati v Petržalke.

Týka sa križovatiek, ciest, svetelnej signalizácie, chodníkov či zastávok MHD. Konanie je prerušené dovtedy, kým nebudú úplne odstránené zistené chyby a nedorobky a kým nebudú doplnené chýbajúce doklady.

„Koncom týždňa otvoríme zrekonštruovanú Jantárovú cestu a jej prepojenie s Pajštúnskou a od soboty, 14. júna, začneme montovať prístrešky na všetkých nových zastávkach električky, čo potvrdzuje, že spustenie

električky sa tentoraz blíži do finále,“ uviedol na svojom facebookovom profile primátor Matúš Vallo.

(tasr, pn)
foto: Matúš Husár

Na Draždiaku pribudnú toalety

Samospráva už niekoľko rokov revitalizuje Veľký Draždiak. Pribudli lavičky, smetné koše, prezliekacie kabínky, cyklostojany a trávniky. Problém zostávajú toalety.

Existujúcim splachovacím toaletám pri budovate Šutrovka by mali postupne pribudnúť ďalšie. Ešte koncom apríla o tom v relácii Starosta online informoval dnes už bývalý starosta Ján Hrčka. „Tento rok už máme povolenie na druhé. Mali by byť vybudované smerom k detskému ihrisku,“ povedal. Tretie sú v predpríprave, nachádzať by sa mali pri klzisku. Pred športovou ha-

lou Draždiak by mali byť štvrté a piate pri bufete Barracuda. Exstarosta uviedol, že úrad komunikoval s majiteľom, ktorý rieši rozšírenie svojich toaliet, v blízkosti by však mali byť aj verejné z dielne úradu.

„Nie všetko sa stihne v tomto roku, ale do budúceho roka by mali postavené štyri z piatich, možno aj všetkých päť. Tým pádom by ľudia v okolí Draždiaka mali mať v rozumnej

▲ Potápači našli v jazere aj železný rebrik s mrežou či obrovskú kovovú cievku.

vzdialenosti slušnú spracovaniu toaletu napojenú na kanalizáciu s vodou.“ Výborná správa, ktorá by výrazne zvýšila komfort a znížila vykonávanie potrieb v príľahlých lesíkoch.

Začiatkom mája potápači zo Spolku ochrancov vôd OCTOPUS, podobne ako každý rok, upratili dno jazera. Z útrobov vylovili 800 kil odpadu. (pn, mh)
foto: MČ Petržalka

svojom webe, okrem už tradične mŕtvych tiel rýb, sklenných fľaš, plechoviek či iného drobného odpadu z jazera vytiahli napríklad detskú trojkolku, ktorej výzor pripomínal skôr relikviu Malej morskej víly, železný rebrik s mrežou či obrovskú kovovú cievku. Nechýbali ani rybárske háčiky, vlasce, črepy, časti športových potrieb alebo oceľové laná, nehovoriac o tom, že všetky kovové konštrukcie boli pokryté ulitníkmi, ktoré pri dotyku vytvárajú nepríjemné rezné rany. Jazero teda prešlo jarných detoxom, sezóna sa môže začať.

(pn, mh)
foto: MČ Petržalka

Navarí za vás viac ako 600 receptov iba stlačením tlačidla.

Zľava 25 Eur

Kód: MMPETRZ25

Platí do 15. 7. 2025

- polievky
- kaše
- príkrmy a výživy
- rastlinné mlieka
- smoothies

www.mamigo.sk

Referent už v roku 2022 urobil opatrenia pre svoju miliónovú krádež

„Odstúpil som za veľkú chybu, ktorá sa pod mojím vedením stala a ktorú nejdem zľahčovať. Nie je to síce moja vina, ale je to vina úradu pod mojím vedením, a preto som prijal zodpovednosť. Ale výrazným spôsobom sa ohradzujem voči tomu, že teraz niekto povie, že všetko, čo sa stalo dobré a bolo tu toho veľmi veľa, je zlé, lebo toto je dôkaz,“ hovorí v rozhovore exstarosta Ján Hrčka.

▲ Exstarosta Ján Hrčka

Akú celkovú sumu mesačne má posilať mestská časť na mzdy svojich zamestnancov a aký je ich počet?

Zamestnancov je cca 950, z toho 400 na úrade a cca 560 v materských školách. Materské školy majú samostatný účet a troch personalistov, ktorí im riešia mzdy. Na úrade robili mzdy cca 850-tisíc mesačne, pre materské školy cca milión a 50-tisíc eur.

Referent René H. mal na starosti cca 180 ľudí, s akým budgetom teda pracoval?

On nepracoval s nejakým budgetom, pretože ten bol spoločný. On riešil budget za všetkých. Bol tam taký nepísaný šéf, dával výstupy za celé oddelenie. Dve kolegyne ho rešpektovali. Jedna je jeho priateľka, ktorá s ním žije. Obe si skontrolovali svojich cca 180 zamestnancov a on posielal sumárne výkazy aj za nich. (Podľa informácie z posledného Starostu online sa 110-tisíc eur našlo na účte partnerky Reného H., pozn. red.)

Takže pracoval s cca miliónom eur mesačne.

Technicky vzaté.

Zaujíma ma to v súvislosti so záverečným účtom za rok 2023. Rozpočet býva rozrátaný doslova do posledného eura a každá navýšená položka sa musí obhájiť. Záverečný účet a finančné usporiadanie mestskej časti Bratislava-Petržalka za rok 2023 bol zverejnený v júni 2024. Ako bolo v záverečnom účte odôvodnené to navýšenie miezd pracovníkov MŠ a jedálni o 400-tisíc eur? Teda najskôr, boli mzdy na rok 2023 narozpočítané správne?

Určite nie. Problém je, že podklady na rozpočet dával on.

Takže on dával pre rozpočet na rok 2023, teda už v roku 2022, odhad, koľko asi bude potrebné vyčleniť na mzdy. Takže už v rozpočte na rok 2023 bolo „zlé číslo“?

On dal podklady k rozpočtu, narozpočtoval, že budeme potrebovať cca 10 miliónov eur. Keby si niekto zobral platovku a spočítal to, tak by zistil, že budeme potrebovať 8,5 milióna. Nikomu neškodilo, že má narozpočítaného o jeden a pol milióna viac.

Ja nekontrolujem rozpočet. Příklad: Oddelenie životného prostredia potrebuje 200-tisíc eur, ale z akéhokolvek dôvodu

si dá do rozpočtu 500-tisíc. Mne nevadí, že si ho nafúkli o 300-tisíc, lebo všetky výdavky musia ísť cezo mňa a ja si výdavky odkontrolujem. Neriešil som, ktoré oddelenie si dalo aký rozpočet, lebo realizácia rozpočtu musela ísť cezo mňa. Aj keď si nafúkli, čo nepotrebujú, vedel som im to pri realizácii skontrolovať a prípadne stopnúť. Problém je, že kým výdavky všetkých ostatných rozpočtov si kontrolujem pri výdavkoch, mzdové výdavky som už nekontroloval, pretože všetky výstupy z miezd sa dajú krížovo skontrolovať. Vo sne by mi nenapadlo, že tam môže byť chyba. Toto je vec, ktorá mi unikla.

On bol jediný človek, ktorý dával podklady k rozpočtu za materské školy?

A všetci nad ním to mali skontrolovať. Jeho vedúca, finančné oddelenie... napokon aj samotní poslanci si mohli povedať, povedzte nám, koľko máte zamestnancov, koľko je priemerná mzda. Sú mechanizmy, ktorými sa dá skontrolovať, či sme si nenafúkli mzdy.

Takže žiadne navýšenia v záverečnom účte za rok 2023 nevyskočili.

Formálne to sedelo vždy. Preto sa na to neprišlo.

A v roku 2023 dal poklad na rok 2024, kde na mzdy pre zamestnancov materských škôl už odhadol

▲ „Bol tam taký nepísaný šéf, dával výstupy za celé oddelenie. Dve kolegyne ho rešpektovali. Jedna je jeho priateľka, ktorá s ním žije,“ povedal o obvinenom referentovi exstarosta.

sumu, do ktorej „zarátal“ aj peniaze, ktoré plánoval spreneveriť v hodnote 1,3 milióna eur?

My sme dokonca ani celý rozpočet nevyčerpali, mal tam narozpočítané ešte viac.

Na úrade ste si ešte mysleli, že ste ušetrili na mzdách?

My sme mali 10,5 milióna, minulí sme desať, 500 sme nevyčerpali, - hovorím približne, neviem presné hodnoty, - mali sme ale minúť 8,7 milióna. Keby si to niekto spočítal, tak sa spýta, preboha, kam odišlo desať miliónov?

Toto bol plánovaný podvod, sofistikovaný...

Nie, to nie je sofistikované. To je totálne nepochopenie kontroly. On prišiel a povedal desať a pol milióna. Vedúci pozrel – minulý rok bolo koľko? Desať. Tak desať a pol, dobre. Ale to nemôže urobiť vedúci, to môžeme spraviť ja. Vedúci si musí spraviť kontrolu, či mu to sedí na reálnych zamestnancov. My sme do roku 2022 rozširovali kapacity materských škôl, rozširovali sme triedy, rástol nám

počet učiteľov aj nepedagogických pracovníkov. Vtedy logicky výrazne rástli aj mzdy. Ale v roku 2022 sme už nerozširovali kapacity. Náklady na mzdy už nemali stúpať... Ale nikto to neskontroloval. To bola prvá vec, kde sa stala chyba.

On si to narozpočtoval, on poslal mesačné výkazy a tie sedeli. Jeho podklady kontrolovali nadriadení na jeho výstupy. Samozrejme, že to sedelo. Tam nebol nikto iný, kto by vstúpil do jeho kontroly, lebo všetci sa spoliehali na jeho podklady.

Ved' počítač nerobí chyby, tak to sedí, ale nikomu nenapadlo, že on do počítačového systému zasiahol a urobil tam úpravu.

René H. mal svoju vedúcu, nad ňou je zástupkyňa prednostu, ktorá má pod sebou niekoľko ďalších oddelení, takže prakticky jediný, kto ho mal dôsledne skontrolovať bola jeho vedúca? Tento kontrolný mechanizmus zlyhal a otázka je, či bola kontrola dostatočná, či úrad nešetril na zamestnancoch?

Mojou úlohou je rozhodovať a nastavovať nejaký proces. Máme útvar kontrolóra, máme externý audit. Mojou úlohou nie je kontrolovať, ale vo vlastnom záujme by som mal mať zabezpečené interné kontrolné mechanizmy. Keď ale tie interné kontrolné mechanizmy nefungujú, sú tu zo zákona stanovené kontrolné mechanizmy, ktoré by na to mali prísť. Možno nie na 10 eur, ale na 1,3 milióna áno.

Áno, aktuálne je to moja zodpovednosť, lebo niektorí ľudia pochybili, mohol som to predpokladať a mohol som sa poistiť. Čo keď sa vedúca pomýli? Mám ju zdvojiť? Zdvojiť aj jej nadriadeného? A dokedy budem zdvojovať? Koľko vedúcich mám dať na jedného referenta?

Poslanci Teamu Vallo Petržalka natočili a zavesili na sociálnu sieť video, v ktorom tvrdia, že v roku 2023 navrhli, aby kontrolórka urobila kontrolu miezd a dochádzky všetkých zamestnancov miestneho úradu, ktorá by podľa nich na podvod prišla. Tá kontrola sa realizovala či nie?

Pôvodný návrh kontrolórky bol, že v prvom bode chcela urobiť kontrolu realizácie platieb za materské školy, vrátane miezd. Sama si to navrhla v júni 2023. Poslanci jej však predtým predradili iné kontroly. V nezostrihanom zázname hovorím, že ak tam niečo je, chcem to vedieť prvý. Bol som za to, nech sa to všetko skontroluje. Upozornil som ich však, že to je množstvo kontrol na dva roky. A tak sa kontrolovali dotácie klubom, bola kontrola GDPR, ochrany osobných údajov, riešilo sa, či má každý v spise poučenie GDPR, ak mal staré, prečo nemá nové, chceli skontrolovať, či sa nevyplácajú odmeny starostovým ľuďom viac ako ostatným...

Vaše prevzatie osobnej zodpovednosti poňali niektorí ľudia takmer ako vašu priamu zodpovednosť. Od politických oponentov aktuálne čelíte aj kritike za to, ako ste riadili úrad. Teda, že ste boli, citujem, „zlý manažér“, „chválite sa pracou iných“... Jeden mestský poslanec napísal, že Petržalka pod vašim vedením stagnuje. Ako to vnímate?

Odstúpil som za veľkú chybu, ktorá sa pod mojím vedením stala a ktorú nejdem zľahčovať. Nie je to síce moja vina, ale je to vina úradu pod mojím vedením, a preto som prijal zodpovednosť. Ale výrazným spôsobom sa ohradzujem voči tomu, že teraz niekto povie, že všetko, čo sa

Neviem, ale v šiestom mesiaci 2023 mala v pláne kontrolu realizácie platieb za materské školy, vrátane miezd, úrad sa s tým stotožnil a navrhli sme to tak, ako chcela kontrolórka. Tá kontrola čiastočne začala, ale kvôli tomu, že tam boli predradené veci sa nedokončila. (Údajne stihla skontrolovať len platby rodičov, pozn.red.) Od júla sa totiž musela začať venovať predradeným kontrolám. Poslanci, paradoxne, svojou činnosťou zahltali kontrolórku. Nepovedali, čo je prioritá. Keby ktokoľvek prišiel a povedal, že má podozrenie, že vyplácame mzdy ľuďom, ktorí u nás nerobia, povedal by som, poďme to skontrolovať hneď. Ale kontroly poslancov boli systémom 'skontrolujte všetko'.

Doteraz vám vyčítali mikro manažment. Aktuálne sa k nemu pridalo aj slovo „neefektívny“.

Paradoxné je, že všade, kde ten môj mikro manažment je, tak tam sa to nestalo. Všade, kde som to kontroloval, to bolo v poriadku.

V súvislosti s aktuálnou kauzou, robili by ste - možno aj v potenciálnej budúcnosti - niečo inak, alebo by ste si k svojim povinnosťami pribrali aj kontrolu výplat?

Určite by som začal kontrolovať aj mzdy (smiech, pozn.red.). Po tejto skúse-

stalo dobré a bolo tu toho veľmi veľa, je zlé, lebo toto je dôkaz. Ja chápem, že to niekomu hrá do karát, chápem, že to je dobrý nástroj pre mojich kritikov, ale sme jednou z 20-30 samospráv na Slovensku, v ktorej sme za posledných šesť rokov výrazne znížili zadlženosť, to je zlé? Že sme jedny z desiatich, ktoré za šesť rokov majú pravidelne každý rok bystok, a posledné dva roky historicky, to je zlé? Že máme najväčšie investície v histórii, to je zlé? Že najviac sa nám darí získať externé peniaze vďaka rôznym projektom, to je zlé?

Doteraz vám vyčítali mikro manažment. Aktuálne sa k nemu pridalo aj slovo „neefektívny“.

Paradoxné je, že všade, kde ten môj mikro manažment je, tak tam sa to nestalo. Všade, kde som to kontroloval, to bolo v poriadku.

V súvislosti s aktuálnou kauzou, robili by ste - možno aj v potenciálnej budúcnosti - niečo inak, alebo by ste si k svojim povinnosťami pribrali aj kontrolu výplat?

Určite by som začal kontrolovať aj mzdy (smiech, pozn.red.). Po tejto skúse-

nosti viem, že treba urobiť z času na čas kontrolu. Sme tu síce fajn partia, veríme si, ale aj tak... Hoci nevieme o ničom, tvárme sa, že je tu problém. Každý systém sa totiž dá obísť. Renomovanej dánskej firme Bang & Olufsen spreneverila zamestnankyňa peniaze takisto cez mzdy. A to je firma, ktorá si môže dovoliť zamestnať najlepších ľudí na trhu.

Podľa výstupov z mimoriadneho zastupiteľstva je v pláne hĺbkový audit (forenzný, finančný, právny, manažérsky i personálny) zameraný na roky 2019 – 2025. Na jeho realizáciu sa má podľa návrhu poslancov z Teamu Vallo pre Petržalku, ktorí ju navrhli, vyčleniť z rezervného fondu 300-tisíc eur.

To bude stať minimálne 1,5 milióna eur. Audit stojí cca 35-tisíc, auditovať 7 rokov, to je 250-tisíc. Ak chcete renomovanú firmu, tak už je to trištvrte milióna. To je obyčajný audit, nie forezný, ani hĺbkový! Fakt je, že sa zdefraudovalo 2,7 milióna, ale teraz niekto príde a povie, dajme 1,5 milióna na to, aby sa preverilo, či sa tu ešte niečo kde nezdefraudovalo. Je to adekvátne? Kontrolám

sa nebránim, ale aj cena za tú kontrolu musí byť adekvátna veciam, ktorú hľadám. Keď máte chrániť desaťtisíc eur, nemôžete zaplatiť 20-tisíc eur na ochranu tých 10-tisíc tisícov. To je nezmysel.

Poslanci špeciálne požiadať o kontrolu financovania zimného štadióna pri Draždiaku a Športovej haly na Pankúchovej. Viete prečo?

To je vzorový príklad toho, ako rozmýšľajú poslanci Teamu Vallo. My máme problém s defraudovanými 2,7 miliónmi eur, ale oni do kontroly zapoja aj kontrolu postavenia klziska na Draždiaku. Aj klzisko, aj športovú halu, aj všetko podme skontrolovať. Mimochodom, klzisko postavili Športové zariadenia Petržalky minulý rok za štvrtinu ceny pevného klziska, za cca 1,2 milióna, je pre obyvateľov, ľuďia sú s ním spokojní, ale treba to pre istotu skontrolovať. Poslanci chcú nájsť kauzu niekde, kde nie je, sústredia sa na to, dajú to do plánu kontrolnej činnosti. Nech sa to skontroluje, nemám s tým problém, ale potom možno zase uniknú dôležitejšie veci. (in)

Motorpartner.sk
Baumann a Pavol Zachar
Celý rozhovor nájdete na www.banoviny.sk

DONGFENG

Druh paliva: Benzín
Prevodovka: Automatická 7-stupňová
Max. výkon: 130 kW
Max. krútiaci moment: 285 Nm
Rozmery (d/š/v): 4850/1900/1715 mm
Pohotovostná hmotnosť: 1550 kg
Počet miest: 7 (2+2+3)
Kombinovaná spotreba: 6,8 l

MOTOR PARTNER s.r.o.
Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava
www.dongfengbratislava.sk
dongfeng@motorpartner.sk
+421 915 595 426

U-TOUR Variabilné 7-miestne MPV
Záruka 5 rokov / 150 tis. km

Roky akoby vyhrtená situácia medzi miestnymi a ľuďmi bez domova pri pošte na Vlasteneckom námestí nemala riešenie. Až doteraz.

Pridávam sa k podnetom týkajúcich sa zostavy niekoľkých notorických a pár dochádzajúcich bezdomovcov pri pošte na Vlasteneckom námestí. Dvaja tam už asi dva roky majú aj trvalý pobyt,“ napísala nám nedávno do redakcie čitatelka. „Celá revitalizácia za enormné peniaze sa mŕňa cieľom. Nik z prechádzajúcich si netrufne sa usadiť na poničených lavičkách. Nocľahári majú zriadenú na molitanoch vo výklenku z bočnej strany budovy pošty. Močia priamo na dlažbu...

Prinesú mreže

„na nocľahárni“ želaný efekt?

„Slovenská pošta prijala rozhodnutie zrealizovať mechanické uzatvorenie prístupného výklenku v stavbe budovy (inštalácia mreží),“ informovala nás hovorkyňa pošty.

Vela ľudí mi už hovorilo, že sa radšej odvezú k Červenej pošte a tam si riešia úhrady šekov. Polícia je bezmocná, nepomohlo by, keby pošta nocľaháreň zamrežovala?“

Na portáli odkazprestarostu.sk je podobná výhrada týkajúca sa lavičiek z októbra 2020. V septembri 2021 sa istý obyvateľ v diskusii pýta, či sa nedajú dať na lavičky zábrany, aby na nich nebolo možné ležať. Zúfalí ľudia hľadajú zúfalé riešenia.

Reakcia samosprávy v tej dobe bola, že „ľudia bez domova zotrvávajú na tomto mieste hlavne z dôvodu, že si od miestnych ľudí prichádzajúcich na poštu niečo vyžobú... Pomoc našej mestskej časti odmietajú... Bezdomovci sú ľudia svojprávní a nemôžeme ich obmedziť v základných ľudských právach a ani bez ich súhlasu umiestniť v nejakom sociálnom zariadení alebo ubytovni... Naša mestská časť ani iná štátna a verejná moc nemôže nútiť ľudí bez domova nezdržať sa na konkrétnom verejnom mieste.“

Nemôžem tu sedieť alebo čo?

Zašla som pred poštu na Vlasteneckom námestí s cieľom sa spýtať samotných ľudí bez domova, čo ich k tomuto frekventovanému miestu tak púta, že napriek nevôli návestníkov pošty i miestnych, v tejto časti zotrvávajú, a napriek tomu, že majorite, ktorá má pocit, že prichádza o svoj komfort, tak prekážajú, že na nich neraz zavolajú hliadku mestskej polície. Pán, ktorého na lavičke oslovím, ma ani nenechá dopovedať a útočne sa ma pýta: „Čo? Nemôžem tu sedieť alebo čo? Môžem! Dajte mi pokoj! Chodte preč!“ Usudzujem, že jeho reakcia vyplýva z nepriemenných skúseností a taktiež zo znalosti svojich práv.

Vo výklenku oslovím ženu, ktorá je zhovorčivejšia. Lenže mi tvrdí, že sem prišla len pred mesiacom, doviedol ju kamarát, a neplánuje sa zdržať. „Žila som v Brne, po dvoch porážkach som sa vrátila, som z Petržalky,“ hovorí mi. „Plánujem si niečo nájsť. Aj stan by mi stačil.“ Pýtam sa

jej, či vie, že môže ísť do zariadenia pre ľudí bez domova. „V žiadnom prípade!“ reaguje striktné. „Kradne sa tam, sú tam alkoholicy, feťáci, ja nepijem.“ Prezradí, že aktuálne vo výklenku prespávajú traja. „Pozrite, máme tu poriadok, dnes som zametala. Chlapci šli teraz na rajón...“ Keď sa tvárim nechápavo vysvetlí, že šli zbierať fľaše, aby mali na jedlo. „Každý deň takto chodia...“ Čím je však táto lokalita pre ľudí bez domova taká neodolateľná, že sa jej odmietajú vzdáť, som sa od nej nedozvedela.

Pošta presuny klientov na iné pobočky neeviduje

Mestská polícia Bratislava eviduje v danej lokalite častejší pohyb osôb bez domova. „Nie je však možné ani správne zakazovať ľuďom prítomnosť vo verejnom priestore, iba na základe výzoru, ak sa ničoho nedopúšťajú,“ tvrdí Barbora Krajčovičová, hovorkyňa MsP. Hliadky mestskej polície sa tu aktívne zameriavajú najmä na zákaz konzumácie alkoholu na verejnosti, znečisťovanie priestorov či iné správanie ľudí, ktoré môže viesť k narušeniu verejného poriadku. „Neevidujeme však výrazne vyšší počet podnetov či volaní na linku 159 v porovnaní s inými časťami Petržalky,“ informovala Barbora Krajčovičová. „V tomto roku sme tu najčastejšie riešili prípady znečisťovania verejných priestorov. Konfliktne situácie alebo iné prípady závažného protiprávneho konania osôb nám hlásené neboli, ani ich hliadky nezaznamenali počas pravidelných kontrol.“

▲ Oddelenie sociálnych vecí Petržalky vykonáva na Vlasteneckom námestí pravidelný sociálny monitoring, hoci podľa slov hovorkyne „sociálne služby pre ľudí bez domova patria práve pod zodpovednosť, kompetencie aj rozpočet Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy“.

◀ „Vedenie pošty si uvedomuje, že znečisťovanie sa týka ich pozemku, ktorý majú v priamej správe. Slovenská pošta podľa našich informácií však nemá kapacity ani financie na pravidelné čistenie uvedených priestorov, aj preto sme ako mestská časť ich priestory už niekoľkokrát vyčistili na vlastné náklady,“ uviedla hovorkyňa Petržalky.

mácie alkoholu na verejnosti, znečisťovanie priestorov či iné správanie ľudí, ktoré môže viesť k narušeniu verejného poriadku. „Neevidujeme však výrazne vyšší počet podnetov či volaní na linku 159 v porovnaní s inými časťami Petržalky,“ informovala Barbora Krajčovičová. „V tomto roku sme tu najčastejšie riešili prípady znečisťovania verejných priestorov. Konfliktne situácie alebo iné prípady závažného protiprávneho konania osôb nám hlásené neboli, ani ich hliadky nezaznamenali počas pravidelných kontrol.“

Žeby si teda miestni a návštevníci pošty na ľudí bez

domova už zvykli, respektíve začali akceptovať vzájomné spoluzitie?

Asi nie celkom. „Slovenská pošta eviduje podnety a sťažnosti klientov na situáciu pred poštou na Vlasteneckom námestí a dlhodobo sa snaží nájsť efektívne riešenie,“ informovala nás hovorkyňa Eva Peterová. Masové presuny klientov na iné pobočky ale neeviduje. „Ide však o zložitý spoločenský problém, ktorý presahuje kompetencie a možnosti našej organizácie.“

Zaujímalo nás, či nie je v možnostiach pošty vyriešiť problém s „nocľahárňou“ vo výklenku jej budovy a s tým

súvisiacim zápachom moču medzi kvetináčmi. Tu je odpoveď: „Slovenská pošta nie je oprávnená priamo zasahovať do pobytu osôb na verejných priestranstvách, pokiaľ nejde o ohrozenie bezpečnosti či majetku. V takých prípadoch spolupracujeme s metskou políciou a ďalšími inštitúciami, ktoré majú kompetencie konať.“ Hovorkyňa zároveň dodala, že podnikajú kroky, ktoré sú v ich právomoci: „Zabezpečujeme čistenie a upratovanie priestorov, ktoré sú v našom vlastníctve.“ Po niekoľkých dňoch od zaslania odpovede, nám prišla ďalšia: „Keďže i napriek častým zásahom mestskej polície nedošlo k zlepšeniu situácie, Slovenská pošta prijala rozhodnutie zrealizovať mechanické uzatvorenie prístupného výklenku v stavbe budovy (inštalácia mreží). Práce budú zrealizované do konca mesiaca máj 2025.“

Uvidíme, či to prinesie želaný efekt. (Začiatkom júna ešte mreže osadené neboli, pozn. red.)

Verejný priestor je určený všetkým

Slovenská pošta aj Mestská polícia sa zhodli na jednom. S týmto problémom si nevedia poradiť sami. Mestská

polícia prostredníctvom hovorkyne vysvetľuje, že represívnymi opatreniami nedokáže vyriešiť situáciu ľudí bez domova. Hovorkyňa pošty dodáva: „Problém presahuje rámec jedného vlastníka budovy – ide o širšiu tému práce s ľuďmi bez domova.“

Oba subjekty vidia riešenie v spolupráci so sociálnymi pracovníkmi. „V prvom rade platí, že pomoc ľuďom bez domova patriť do kompetencií a rozpočtu hlavného mesta. Našej mestskej časti však nie je ľahostajný ich osud a snažíme sa roky priložiť ruku k dielu v rámci našich vlastných kapacít a možností,“ uviedla hovorkyňa Petržalky Mária Halašková, vysvetlila však, že verejný priestor, či už ide o námestia, parky alebo akýkoľvek iný exteriér v rámci mesta, je určený všetkým. „Ľudia bez domova sú jeho prirodzenou súčasťou, tým skôr, že majú veľmi obmedzené možnosti trávenia času v interiéri. Rozumieme negatívnym pocitom ľudí, ktorým ich prítomnosť nie je príjemná, treba si však uvedomiť, že ľudia bez domova sú tiež občania s právami a potrebami a nemožno im brániť zdržiavať sa na verejnosti, pokiaľ sa nedopúšťajú protiprávneho

konania. V komunikácii s nimi aj preto opakovane zdôrazňujeme, aj v súčinnosti s našimi terénnymi pracovníkmi a metskou políciou, najmä potrebu udržiavať základný poriadok.“ Ak v lokalite dochádza k páchaniu protiprávnej činnosti, odporúča samospráva kontaktovať mestskú políciu na linke 159. Policačné zložky môžu následne adekvátne zasiahnuť. „Ani to však problém dlhodobo vyriešiť nevie, preto do budúcnosti plánujeme naše aktivity, aj napriek tomu, že ide primárne o zodpovednosť kolegov z magistrátu, rozširovať,“ pokračuje hovorkyňa. Nesúhlasí však s názorom, že revitalizované námestie neslúži bežným obyvateľom. „Námestie je aj napriek spomínaným negatívnym vplyvom využívané – obyvatelia aj návštevníci sa mu nevyhýbajú. V priaznivom počasí ho využívajú rodiny s deťmi aj seniori, najmä pri návšteve blízkej cukrárne. Nemyslíme si preto, že by sa revitalizácia minula účinkom, aj keď chápeme, že ide o subjektívny pohľad na využitie tohto priestoru,“ uviedla, hoci pripustila úvahu napríklad použiť na lavičky iný, ľahko dezinfikovateľný materiál. (in)

foto: in, Matúš Husár

CANCELLI
PREDAJ | MONTÁŽ
SERVIS

žalúzie | pergoly
rolety | markízy
siete | plisé
screenové clony
garážové brány

ZĽAVA 20% s kódom "LETO2025"
na všetky produkty do 31.7.2025

0905 431 455 • 0262525021
Jungmannova 10 Bratislava, Petržalka
cancelli@cancelli.sk

www.cancelli.sk

BODYMAGIC
KEEP IT SIMPLE & SHORT
predstavuje 2. štúdio v Petržalke

Výhodné uvádzacie balíky:

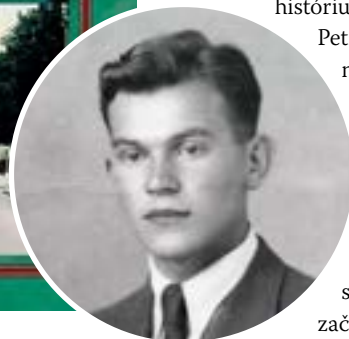
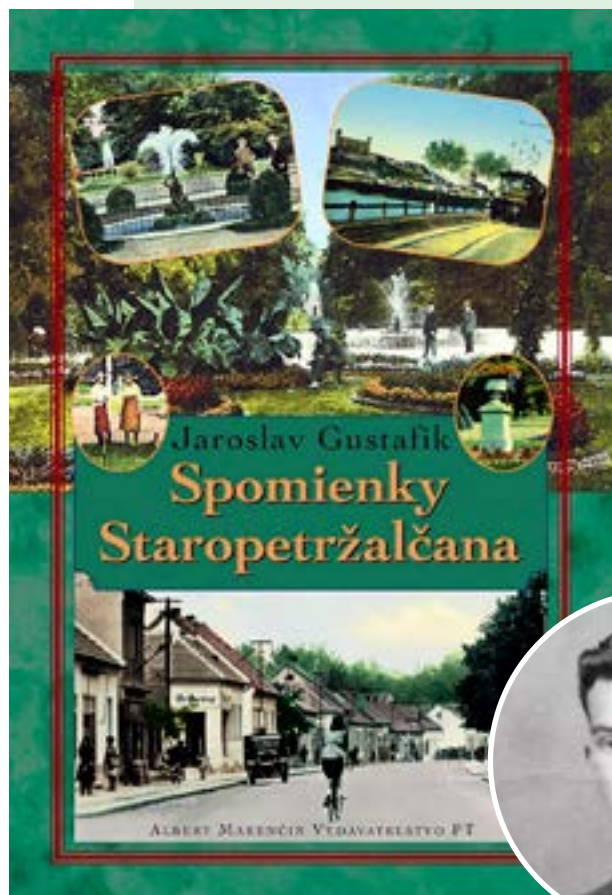
- 4x** cvičenie s EMS pomocou elektro svalovej stimulácie - 69 €
- 4x** cocoon - privátna infrasauna s kolagénom, himalájskou soľou a masážou - 69 €
- 4x** kyslíková terapia IHHT (obnova mitochondrií) - 99 €
- 4x** re-boots - komplexno-masážne nohavice na odstránenie celulitídy - 39 €
- 5x** maderoterapia - anticelulitídna masáž 45 min. - 119 €
- 5x** masáž klasická - relaxačná / športová 60 min - 159 €
- 5x** vstup na skupinové cvičenia (tabata, kruhový tréning, zdravý chrbát) - 29 €

Možnosť zakúpiť do konca júla 2025

0905 715 258
studio@bodymagic.sk
www.bodymagic.sk

Mánesovo námestie 7, Bratislava-Petržalka
Pažitková 1, Bratislava-Ružinov

Pôvodným plánom Jaroslava Gustafíka bolo za-
nechať svoje spomienky iba
rodine. K zmene rozhodnutia
ho primáli rozhovory so Sta-
ropetržalčanmi, pre ktorých,
podľa jeho slov, každá ožive-
ná spomienka bola „*hojivým
balzomom na ich paneláko-
vú chorobu*“. V prvom vydaní
knihy uviedol: „*V kategórii
ľudí môjho veku je prinaj-
menšom nezvyklé, a musím
priznať i opovážlivé, chytiť
pero do rúk a stvoriť knižné
dielo, ktoré neviem, či čitateľ*

prijme alebo zatratí.“ Ohla-
sy verejnosti dokázali, že jeho
pochybnosti boli zbytočné.
Základom pre vydanie
knihy boli desiatky článkov,
ktoré Jaroslav Gustafík od
júna 1996 pod značkou jag
publikoval v Petržalských
novinách. Najskôr vychádzali
v rámci cyklu „*Taká bola moja
Petržalka*“. V novembri 1996
vyšiel prvý článok s charakte-
ristickým titulom „*Spomien-
ky Staropetržalčana*“, ktorý
bol od júna 1997 spoločný pre
všetky ďalšie príspevky. Au-

Hojivý balzam na panelákovú chorobu

Azda niet záujemcu o dejiny Petržalky, ktorý by nepoznal knihu
„Spomienky Staropetržalčana“. O jej úspechu svedčí, že popri
prvom nepredajnom vydaní z roku 2000 sa kniha dočkala aj troch
komerčných vydaní vo vydavateľstve Marenčin PT v rokoch 2009,
2017 a 2024. Autor publikácie, Jaroslav Gustafík, sa vďaka nej stal
známym širokej verejnosti. Tento mesiac si pripomíname 100.
výročie jeho narodenia a 5. výročie jeho úmrtia.

tor sa v nich snažil priblížiť
históriu územia
Petržalky od
najstaršie-
ho osídle-
nia až po
a s a ná-
ciu pô-
vo dnej
zástavby,
s ktorou sa
začalo v 70.

rokoch 20. sto-
ročia. Najväčšiu historickú
hodnotu majú spomienky na
mnohé zásadné udalosti, kto-
rých bol súčasníkom a sved-
kom, a obraz starej Petržalky
jeho generácie, ktorý sa mu
podarilo vykresliť. Osobitnú
pozornosť venoval návratom
do detstva a mladosti, kto-
ré boli poznačené anxiou
Petržalky Trefou ríšou. Jaro-
slav Gustafík sa zakrátko stal
známym ako nevyčerpatelná
studnica zaujímavých faktov
a historiek z dejín Petržalky.

O záujme čitateľov svedčili
mnohé listy, ktoré prichádzali
do redakcie Petržalských no-
vín. Medzi pisateľmi neboli
len pamätníci, ale aj mladí
ľudia, ktorí ocenili možnosť
dozvedieť sa viac o území, na
ktorom sa narodili alebo tu
žili. Pozitívne ohlasy verej-
nosti v roku 2000 motivovali
mestskú časť Bratislava-Petr-
žalka vydať Gustafíkove spo-
mienky v ucelenej knižnej
podobe. V júni toho roku si
Jaroslav Gustafík z rúk petr-
žalského starostu Vladimí-
ra Bajana prevzal ocenenie
Osobnosť Petržalky.

Kniha „*Spomienky Staro-
petržalčana*“ sa stala pod-
kladom pri vypracovaní via-
cerých evidenčných listov
pamätihodností zapísaných
do zoznamu pamätihodnos-
tí mestskej časti Bratisla-
va-Petržalka. Poslúžila aj ako
základ pri realizácii cyklu
výstav „*Taká bola Petržalka*“
v Miestnej knižnici Petržalka
a vo viacerých ohľadoch je
relevantným prameňom pre
ďalšie publikácie venované

dejinám najväčšej bratislav-
skej mestskej časti.

Jaroslav Gustafík sa naro-
dil 14. júna 1925 v Petržalke,
v osade Durvayova tehelňa,
ktorá sa nachádzala v blíz-
kosti hranice s Rakúskom
neďaleko Kopčianskej cesty.
V Petržalke vychodil 5-tried-
nu ľudovú školu a 5-triednu
meštiansku školu. Počas oku-
pácie Petržalky nacistickým
Nemeckom pracoval v gu-
márenskom závode Sempe-
rit (Matador) ako kovofrézar.
Po skončení 2. svetovej vojny
pracoval na obecnom úrade a
vo verejnej správe pôsobil až
do roku 1985, keď odišiel do
dôchodku. V roku 1948 sa
oženiť a celý svoj život prežil
v Petržalke. Jaroslav Gustafík
zomrel 20. júna 2020 krátko
po dovŕšení svojich 95. naro-
denín.

Mgr. Matej Čapo, PhD.

Fotografie sú z knihy
Jaroslav Gustafík Spomienky
Staropetržalčana.
Kniha vyšla vo vydavateľ-
stve Marenčin PT.

S veľkým úspechom sa
dostrela aj nedávno
v y d a n á
k n i h a
Petržal-
ka, ktorá
cez fotoa-
parát Juraja
Bartoša mapuje
sídliisko v rokoch
1977-2004. Táto kniha
je zas vzácna pre tých,
ktorí v sídliskovej Petržalke

prežili detstvo. Zatiaľ je do-
stupná v Dočasnom kul-
túrnom priestore na
Rovniakovej 5 vo
štvrtok a piatok
v čase 15:00
– 19:00
a v so-
b o t u
a nedeľu od
13:00 – 16:00. V prí-
pade vypredania zvažuje
vydavateľ dotlač.

Wellness už pre 2-týždňové bábätká

V Petržalke je dostupná ideálna novinka pre mamičky, ktoré chcú,
aby sa ich bábätko zrelaxovalo vo vode, ale zároveň sa im samým
nechce do bazéna - špeciálne vírivky pre najmenších, vhodné už od
dvoch týždňov dieťaťa!

V parteri domu na Úder-
nickej, na skok od petr-
žalskej železničnej stanice, sa
nachádza doslova mini well-
ness pre najmenších, ktorí ešte
nestoja na vlastných nohách.
Tri špeciálne vírivky, prebaľo-
vacie pulty na masáž, detský
kútik, súkromný priestor na
dojčenie, ponuka kávy a čaju.
V priestore, v ktorom dominu-
jú jemné pastelové farby, si má
evidentne oddýchnuť aj rodič.
To, že sa mamičky odtiaľto ne-
ponáhľajú a strávia tu aj dve-tri
hodiny, ukazuje, že predstava
vybudovať tu postupne baby
centrum, nie je nereálna.

Zázitok pre novorodeniata

„Ak neberiem do úvahy
vaničky v domácom prostre-

*dí, donedávna som netušila,
že dieťaťko môže fungovať
v bazéniku už skôr ako po
troch mesiacoch od narode-
nia v kurzoch baby plávania,*“
priznáva inštruktorka pláva-
nia dočiat a batoliat Zuzana
Križanová a predstavuje Ba-
byRelax. „*Túto metódu som
objavila počas školenia v za-
hraničí. V Maďarsku už fun-
guje dva roky a má úspech.*
Dieťa má k dispozícii vírivku,
ktorá udržuje stabilnú tep-
lotu, len pre seba. Každému
napúšťame čistú vodu, hoci
aj tá neustále cirkuluje cez
filtre a čistí sa. Za asistencie
inštruktora začíname polo-
hovaním na brušku, na chrb-
te, ukážeme mamičke ako
pracovať s dieťaťkom bez po-
môcok. Rodič s ním už potom

lahšie manipuluje aj doma
vo vaničke. Potom využívame
plavecké pomôcky podľa veku
dieťaťa. Neverili by ste, ako sa
napríklad v nákrčníku doká-
že dieťa uvoľníť. Vo vode spo-
kojne 'levituje' 20-25 minút
bez toho, aby ho mama mu-
sela pridržať. Rodič si užíva
len pohľad na spokojné dieťa.
Staršie deti, od cca 2 mesia-
cov, už vedia oceniť aj hračky
či meniace sa farby vody.“
„Nestačí rodičovi jednodu-
cho napustiť doma vaňu?“
pýtam sa. „*Dieťa rado kope*
a u nás na to dostane priestor.
Rodič sa nielenže nemusí
zohýbať, ale nemusí bábätko
ani držať. Bublinky zospodu
aj z bokov dieťa motivujú hý-
bať sa a zároveň ho masírujú.
Máme skúsenosti, že aj deti,

▼ „Častou otázkou je, či máme slaná vodu,“ dotkne sa
Zuzana Križanová aktuálneho boomu. „Ja v tom nevidím
taký benefit. Deti slaná vodu pijú, čo nie je moc dobré. Sol'
je síce fajn, ale nie na celú lekciu. Deti v slaných bazénoch
sú umrnčanejšie nielen preto, že ich môže svrbieť telo, ale
sami viete, že ak sa vám dostane slaná voda do očí, je to
problém.“

ktoré doma vo vaničke plačú,
vydržia vo vírivke bez prob-
lémov aj polhodinu,“ hovorí
Zuzana Križanová.
Po kúpeli sú pre rodičov
k dispozícii prebaľovacie
pulty a masážne olejčky. In-
štruktorka im predvedie aj
ako dieťa masírovať. „*Po tom-
to zážitku bábätká niekedy*
zaspia ešte skôr, ako mama
opustí priestor centra a pres-
pia pokojne aj niekoľko ho-
dín. Aj to je veľký bonus pre
rodičov.“

Pobyt vo vode navyše pod-
poruje u najmenších imunitu
a zdravý vývoj srdca a pľúc,
posilňuje svaly, ale aj uľavuje
od koliky, podporuje chuť do
jedla a kvalitný spánok. A, sa-
mozrejme, buduje pozitívny
vzťah k vode.

Od troch mesiacov zhruba
do troch rokov sú dnes veľmi
atraktívne spoločné aktivity
v bazéne s rodičom. Zuzana
Križanová a jej Plavecká
škôlka AQUABABY funguje
v Petržalke už päť rokov. Ak-
tuálne v bazéne na Černyšev-
ského. Priamo pod bytovkou
si ho postavili samotní oby-
vatelia a nedávno ho prenajali
malým plavcom. „*Dopyt po*
našich službách je väčší ako
ponuka. Tešíme sa, že sme
teraz priniesli ďalšie novin-
ky – naše vírivky - riešenie aj
pre mamičky, ktoré do vody
z rôznych dôvodov ísť nechcú,
alebo majú na starosti dve
malé deti. To staršie sa u nás
prehrá v detskom kútiku.“

(in)

foto: archív Z. K.

Údernická 2, Petržalka
+421 940 749 373
info@babyrelax.sk
www.babyrelax.sk

REZERVÁCIA

Mini wellness pre najmenších

Vyskúšajte e-bike z petržalskej požičovne

Cyklosezóna sa rozbehla. Ak ste už otrávení z bicyklovania do Čunova a späť po preplnenej hrádzi, môže to vyriešiť e-bike. Nie je nutné si ho hneď kupovať, aj priamo v Petržalke si ho môžete prenajať. Objavíte nové miesta, dlhšie trate a kopce prestanú byť problémom aj pre seniorov.

Petržalská požičovňa má ideálnu strategickú polohu. V predajni elektro bicyklov na Námestí Hraničiarov pri cyklo chodníku, ktorý vás pohodlne dovedie rovno na hrádzu. „Neverili by ste, ale niekedy ani samotní Petržalčania nevedia, kam cyklotrasa vedie. Ani o našej požičovni ľudia nevedia, hoci funguje už päť rokov a oni bývajú sotva o ulicu ďalej,“ hovorí Petržalčan Richard Bukva. Vášnivý cyklista sa predajom bicyklov

zaoberá od roku 1996, posledných osem rokov v Petržalke. „Skúsenosti nám ukázali, že ľudia nevedia, aký si kúpiť e-bike a či vôbec, tak sme im ponúkli požičovňu,“ pokračuje. Prenájom elektro bicykla na deň stojí od 35 do 50 eur, ak sa človek rozhodne pre kúpu, požičovné za dva dni mu odrátajú z ceny.

Petržalské bicykle si však bežne požičiavajú aj ľudia len na cyklo dovolenky, či víkendové výlety. Je rozumné si ich

Spoznajte iné časti Bratislavy

Čarovné vinohrady

V račianskych vinohradoch, priamo na cyklotrase, pri Bufete na dobrom mieste nájdete mobilnú požičovňu elektrických, aj klasických bicyklov Bajkovisko. E-bike si môžete požičať za 44 eur na deň, alebo za 34 eur na poldeň. Väčším skupinám ponúka požičovňa aj možnosť dopravy bicykla na určité miesto.

Železná studnička

Obchod s bicyklami Velocity požičiava bicykle na Lamačskej ceste, doslova na skok od Železnej studničky.

Naše stoja okolo tritisíc eur, preto tá záloha. Osvedčila sa nám, ľudia na bicykle dávajú väčší pozor, ako keby nebola,“ hovorí Richard Bukva a vysvetlí aj, prečo nikdy nebudú mať v ponuke požičovne najnovšie modely. „Keď som to raz urobil, hneď prvý zákazník mi ho vrátil v desivom stave. Pýtam sa ho: To, čo ste s ním robili? Jeho reakcia

bola: Ved' sa len trocha doškriabal, párkrát som padol... Keď som mu povedal, že to treba zaplatiť, reagoval: Prehovorí Richard Bukva a vysvetlí aj, prečo nikdy nebudú mať v ponuke požičovne najnovšie modely. „Keď som to raz urobil, hneď prvý zákazník mi ho vrátil v desivom stave. Pýtam sa ho: To, čo ste s ním robili? Jeho reakcia

životnosť elektro bicykla z požičovne je do päť rokov, v petržalskej predajni a poži-

▲ Vedeli ste, že v Petržalke máme aj nabíjaciu stanicu na elektro bicykle? Nájdete ju za Domom kultúry Zrkadlový háj na Rovniankovej.

čovni však funguje zároveň servis, takže bicykel po každom klientovi skontrolujú a prípadne opravajú.

Vhodný pre seniorov

Pre seniorov je e-bike možnosť, ako neprestať bicyklovať. Majú ho známi, oni ho zvažujú tiež. „Niekedy však majú skreslenú predstavu, že aj za tisíc eur môžu mať kvalitný kus. Vtedy im poviem, prídte, vyskúšajte, potom pochopíte rozdiel. A pochopia,“ konštatuje odborník. Pýtam sa, či nie sú elektro bicykle pre seniorov ťažké. „Vždy sa záujemcov pýtam, koľko plánujú jazdiť, lebo všetci chcú veľké baterky. Ich reálny dojazd je 150 kilometrov a mňa zaujíma, či už toľko niekedy vkuse šli. Ich reakcia je, že nie, ale chcú ju pre istotu alebo, aby ju nemuseli tak často nabíjať. Lenže veľká baterka rovná sa ťažký bicykel. A skúste ho dvíhať na zadné koleso, aby ste ho dostali do malého sídliskového výťahu... Nedávno sme tu práve mali pani, ktorá si u nás pred štyrmi rokmi kúpila bicykel s veľkou batériou a teraz prišla po ľahší, lebo pochopila, že sedemkilovú batériu, ktorá tvorí polovicu váhy bicykla, nepotrebuje.“

Richard Bukva tvrdí, že ľahké bicykle s menšími baté-

riami sú napokon trendom aj vo svete.

E-bike je napriek tomu stále ťažší ako klasický bicykel, problémom pre seniora môže byť nastupovanie a rozbeh. Aj na to trendy myslia, a to v podobe tzv. wave (vlna, pozn. red.) bicyklov.

Vidieť viac

Mnoho ľudí tvrdí, že elektro bicykel si kúpi až na dôchodku. „Ja hovorím, vyskúšajte ho teraz. Keď dáte na normálnom bicykli 40-50 kilometrov, na e-biku dáte za rovnaký čas minimálne dvojnásobok. Ale pri podobnej námahe, nie je to zadarmo! Rozosmejú ma ľudia, ktorí na e-biku hľadajú tlačidlo, po ktorom pôjde sám. To sa bavíme o skútri alebo motorke, na to vám odporučím iný obchod,“ reagujem vtedy,“ smeje sa Richard Bukva a dodáva, že šliapať treba vždy. E-bike vám však rozšíri možnosti, uvidíte za rovnaký čas viac, možno aj miesta, kam by sa vám na klasickom bicykli nechcelo. Napríklad, na druhú stranu Lužného mosta alebo na úžasné cyklo cesty maďarských susedov. „Ale aj kopce prestanú byť problémom a verte, že v lese v Karpatoch je počas horúcich letných dní príjemnejšie ako na rozpálenej hrádzi.“

(in) foto: archív R. B., in, shutterstock

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Ďakujeme za ohniská!

Medzi Malým a Veľkým Draždiakom sa objavilo sedem nových oficiálnych ohniská a veľmi sa tešíme aj z opraveného altánku. Táto oblasť si to priam pýtala, v Petržalke tak pribudla ďal-

šia skvelá voľnočasová aktivita pre viacero skupín, teraz už aj legálna. Zamestnanci Mestských lesov k ohniskám dokonca dodávajú aj drevo na pálenie! Len by som poprosila sprejerov, aby sa šli kreatívne

uvoľniť inde a neničili to, čo nám všetkým prináša radosť.

Ingrid

Bolo to nutné?

Bývam na Bulíčkovej a v uplynulých dňoch som s nevôľou sledoval, ako pracovníci mestskej časti robia s autami prejazd k materskej škôlke rovno po trávniku pod našimi oknami. Prečo bolo nutné vyjazdiť koľaje na trávniku?

Ladislav

(pozn. red. Reaguje hovorkyňa Petržalky Mária Halašková: „Kolegovia z údržby skutočne využili predmetnú trasu cez zeleň na dovoz materiálu

na rekonštrukciu MŠ Bulíčkova, za čo sa v ich mene ospravedlňujeme. Konali Halašková: „Kolegovia z údržby skutočne využili predmetnú trasu cez zeleň na dovoz materiálu

sú už ukončené. V prípade, že by tráva na vyjazdených koľajach začala schnúť, mestská časť zabezpečí nápravu vysiatím a zalievaním. Ďakujeme za pochopenie.“)

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083 www.horinka.sk

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

13. 6. 2025 • vychádzajú 31 rokov • číslo 6
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 0918 095 649, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inzercia: 0903 740 773, email: szedlarova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s.r.o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Z ponuky požičovne

Voltaire	biblické mužské meno	4. časť tajničky	skratka elektro-technickej fakulty	skratka súhvezdia Mečiar	urobia teplejším	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	smútil, žiaľil (kniž.)	žltaná hornina	klenot z gagátu	skratka pre eme-ritus	obyvateľ Mestečka	ženské meno	Pomôcky: diner, rez-lit, inhalol, špat, salol	citoslovce vyjadrujú-ce radosť	žrd' na voze	2. časť tajničky	omámiť, omráčiť' (expr.)
čalúnená časť gauča						1. časť tajničky							pusto, prázdno patriaci kani				
frflanie, frfotanie (expr.)						posielam esemesky zvieru (kniž.)											
solmizač-ná slabika			druh tuhej gumy privedie do úžasu							stará žena cvrknutie (expr.)							
Adam (dom.)				básnik (kniž.) indický koberec					vážená 3. časť tajničky						skratka doktora obed (kniž.)		
inhalačný prostrie-dok								poručí, odovzdá majiteľ bárky						rímske číslo 506 malá lesa			
rozpätie (odb.)						Barbora (dom.) pestrý papagáj							nalievať nosením opotre-buje				
Pomôcky: sine, mar-gin, zend, agra, zoon	podzemný brloh mokré počasie					materiál Dáriuš (dom.)					staroirán-sky jazyk obrúti						salicylan fenylnatý
Mária (dom.)					Izidor (dom.) škutina (hovor.)				nezmysel (kniž.) natri nabielo								
našíroko otvára oči (expr.)				drak páľili, svrbeli						vlhčia hrubý povraz							
vzorec hydridu draslíka			driapalo sa zmieša-niny												značka hliníka príchod		
rozvitie pukov rastliny						rybí poslušným spôsobom								skr. pneu-motoraxu polovodi-čový prvok			
zvyšok, zostatok (zastar.)							bez (z lat.) topánky						šúchal, drhol nivočil				
Pomôcky: PNO, krís, latus, aka-rid, triak	Komélia (dom.) ukladajú na niečo					mužské meno zhasínala						pevná tkanina Jozef (dom.)					rieka na juhu stredného Slovenska
akýsi, nejaký (bás.)					hoblik (zried.) vyrobený liatím						zabezpeč nič, po česky						
skratka súhvezdia Malý lev				bok (v med.) tlapy					nezaplav lovecký pes								
skratka pre a iné			vylúči zo súťaže gargari-zoval														
klaním veľmi poranilo							udrel (hovor.) bôžik lásky							rež pilou			
úplatok (zried.)							epocha kriedy druh cho-robý koní										
Pomôcky: labrador, isit, lori, skar, jet	údery v tenise odrazu, naraz					hoď (expr.) vosk na lyže											
vrecovité obaly					predložka s 2. pád. Anna (dom.)												
skratka trinitro-toluénu				klieštovec skr. che-mického inštruktora													
obrástlo machom																	
kto páli drevené uhlie v mi-lierochoch							označenie kamiónov										

Pošlite do 30.06. 2025 znenie tajničky z krížovky na **sutaz@banoviny.sk** a vyhrajte knihu **Audrey Hepburnová a lesk hviezd**. Celý svet jej leží pri nohách... Hviezdna kariéra si však žiada obeť a pod pozlátkou obdivovanej ikony sa skrýva krehká, introvertná duša, ktorá trpí. Dá sa vôbec v Hollywoode zažiť bez toho, aby človek stratil sám seba? Knihu zakúpite na **bux.sk**

Štatút súťaže nájdete na **banoviny.sk**.

